

ШИЮТЬ СПАЛЬНИКИ
З ЕЛЕКТРОПІДГРІВОМ

с.9

СЕРЕДА
11 січня 2023

№2 (1619)

ІНТЕРВ'Ю З ВОЇНОМ ІЗ
ПОЗИВНИМ «ОСА»

с.6

48200664531012

10⁰⁰ грн

1
блок

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

20MINUT.UA

ЧОМУ ТАК ДОВГО НЕМАЄ СВІТЛА

с.4

Ми та майже 50 незалежних
локальних медіа АНРВУ вижили
завдяки вашій підтримці

ДО ПЕРЕМОГИ!

Ukrainian
Media Fund

Асоціація
Незалежні Регіональні
Видавці України

Danske Medier:

BONNIER
News

ДУМКА

ВІТАЛІЙ БЄЛОВ
 ПСИХОЛОГ

Коли немає світла

Подивився відео, де українці соромлять українців, які скаржаться на відсутність світла. Є, кажуть, люди, життя яких набагато складніше, ніж життя містян без світла. І вони праві, я думаю.

Але що таке «Без світла»?

Це коли моя дитина повертається ввечері неосвітленими вулицями. Тобто ризикує потрапити під машину. Так, є світловідбивний жилет і ліхтар включений, коли вона переходить дорогу. Але ж пересуватись освітленими вулицями безпечніше, правда? Тобто немає світла — не про дисконфорт, а страх за близьких.

Це коли ти не можеш відправити листа. І не можеш запустити проект. І мусиш сказати «НІ» людям, які на тебе сподіваються. Ви можете купити подарунки дітям? «Ні, ми не встигнемо». Тобто, немає світла, це про вину перед тими, кому я не сказав «ТАК».

Це коли ти мусиш розробляти своїм підлеглим в іншому місті протоколи роботи, які починаються словами: «Якщо ви не можете зі мною сконтактувати 3 дні, то робіть наступне». Тобто, немає світла, це про відповідальність за свою команду.

Це коли ти не можеш задоволити гроші, які ти не заробив. Це коли кафешка ввечері пропонує лише сік і два салати. Нас сидить двоє на весь заклад, який не може навіть чайника поставити з того генератора. Тобто «немає світла», це про незароблену копійку.

«Немає світла», це кінецькінцем, просто роздратування і втома, яка не може вийти за ці 300 днів. І триматись, і мовчати. Але іноді хочеться просто побурчати. Тобто, «немає світла», це про людину, яка тримається, але її просто догнало тут і зараз.

Це дуже рідко про дисконфорт. Найчастіше в цьому «немає світла» більше почуттів та несправджених надій, ніж просто «дві години потупити при свічках».

Давайте бути обережнішими одне до одного. І цінувати «моє» і «твоє».

ПОЧАЛИ ПРИВОЗИТИ ПОЛЬСЬКІ ТРОЛЕЙБУСИ

Нові «рогаті» ■ У першому кварталі 2023 року очікується масштабне оновлення тролейбусного парку «Вінницької транспортної компанії». Місто придбало 20 польських тролейбусів Solaris Trollino 12, що є вживаними. Їх поступово доставляють до Вінниці, де будуть доукомплектовувати та випускати на маршрути. Крім того, силами транспортників складають ще чотири VinLine

ВАЛЕРІЙ ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
 (063)7758334

Спочатку про польські вживані тролейбуси. Адже нещодавно у соцмережах стали публікувати фото, як ці машини везуть на вантажівках вулицями Вінниці.

ВИПУСК НА ЛІНІЇ БУДЕ ПОСТУПОВИМ

Solaris Trollino 12, 2011 року випуску місто придбало на початку грудня цього року. Обирали вживані машини, але у гарному стані: у мерії є мета швидко замінити застарілий тролейбусний парк із ЗіУ-9, які до того ж споживають багато електроенергії.

Наразі ця модель є основою тролейбусного парку Вінниці: у мерії кажуть, що кількість ЗіУ-9 складає 100 зі 126 «рогатих», що є у міста.

Тож 20 польських тролейбусів придбали за 32 мільйони 820 тисяч гривень або ж 1 мільйон 641 тисяча гривень за одиницю (разом із тарою і транспортуванням). Для порівняння, складання одного VinLine № 055 бюджету громади обійшлося в 11 мільйонів гривень.

Тролейбуси Solaris поступово доставляють до Вінниці, про що повідомляють у вінницьких соцмережах. Їхній випуск на лінії відбудеться після підготовки та держреєстрації, розказав журналісту директор департаменту транспорту та міської мобільності Андрій Сорокін.

— Тролейбуси привозять поступово. Поки прийдуть інші, ми підготуємо ті, що вже у Вінниці. Їх потрібно доукомплектувати валідаторами, бортовими систе-

мами, перефарбувати під фірмові кольори наших інших тролейбусів, — сказав Андрій Сорокін.

Питаємо, чіткого графіка, коли будуть запуснені ці польські тролейбуси ще немає?

— Ні. Зараз ми тільки отримуємо ці тролейбуси, паралельно проводимо їх приведення до наших стандартів. І ще треба пройти держреєстрацію, сертифікацію і можна випускати на різні маршрути. Замість застарілих та затратних по електроспоживанню ЗіУ-9, — сказав Сорокін.

ЩО ПІД КАПОТОМ У «СОЛЯРІСІВ»?

Як ми зауважили вище, Solaris Trollino 12 приїжджають до нас

Тролейбуси поступово випускатимуть на різні маршрути. Перед цим буде їх підготовка та сертифікація

не нові. Це 12-метрові тролейбуси, 2011 року випуску, які розраховані на перевезення до 110 пасажирів. У салоні є 34 сидячих місця, плюс пандус та місце для перевезення маломобільних пасажирів.

Кількість вхідних дверей — три (у форматі 2+2+2) з кнопками «СТОП» і «Відкриття дверей», коли тролейбус під'їжджає до зупинки. Кондиціонер є як в кабіні водія, так і в салоні.

Постачальником 20 вживаних тролейбусів є фірма «Сучасні вантажівки». Компанія була заснована у 2008 році, в Києві. Статутний капітал — 9,8 млн грн. Основний вид діяльності: «45.11 Торгівля автомобілями

Solaris, який привезли до Вінниці. Один такий тролейбус коштував бюджету громади 1,6 мільйона гривень

та легковими автотранспортними засобами». Директором підприємства є Сергій Кобилінський. Кінцевими бенефіціарами є Ольга та Євгеній Мешаніни, про що дізналися з Opendatabot.ua.

«Сучасні вантажівки» є активним учасником закупівель на ProZorro. За останні роки вони виконали контракти на 2,34 млрд грн, пишуть у clarity-project.info.

А що там з VinLine

Проте закупівлю вживаних тролейбусів «Вінницька транспортна компанія» не відмовилася від складання наших VinLine — ці тролейбуси, що мають автономний хід, складають силами працівників тролейбусного депо. За останні роки випустили вже 15 машин. Останній в цьому році «Вінлайн» виїхав на вулиці Вінниці в листопаді.

І на відміну від попередників, кузов цього вінницького тролейбуса більше не з білорусі — місто закупило турецькі машинокомплекти від заводу AKIA, що знаходиться в місті Бурса.

Також у мерії повідомляли, що до кінця 2022-го, випустять ще чотири VinLine. Але не вдалося.

— Була затримка із постачанням

машинокомплектів та інших комплектуючих, які транспортники отримують з-за кордону. Адже є зараз затримки на митниці: існує першочерговість пропуску гуманітарних вантажів, до яких складові наших VinLine не входять, — каже директор департаменту транспорту та міської мобільності Андрій Сорокін.

— Але виходить, що в першому кварталі 2023 року варто очікувати суттєве оновлення вінницьких тролейбусів? — каже журналіст.

— Можна сказати й так. У планах точно є, щоб поступово виходили на лінії як нові VinLine, так і закуплені польські тролейбуси. Як воно буде на практиці — усе залежить від ситуації в Україні, — відповів Сорокін.

МИ ЗАПИТАЛИ ВІННИЧАН

Уявіть, що вас обрали очолити Вінницю. Що б ви зробили у першу чергу?

Це питання ми ставили нашим підписникам у соцмережах, де вінничани жваво обговорюють найважливіші новини, діляться своїми думками, враженнями та досвідом. Приєднуйтеся до нас у фейсбуці <https://www.facebook.com/20minut.ua> та інстаграмі <https://www.instagram.com/vn20minut/>

ВІТА БАЛАБА
 Я б зустрілася з сім'ями загиблих на війні вінничан. Подякувала б матерям і вручила б родичам загиблих відзнаки «Почесний громадянин».

MILA KRASOVSKAYA
 Припинила б давати дозвіл на забудову території приватними палацами над Вишеньським озером. І скасувала б усі ці «дозволи».

СЕРГЕЙ СМОТРИЧ
 Включив би «соціальний ліфт» і достойні, професійні люди зробили би все самі. А я б їм допоміг. Треба створити умови рівні для усіх.

NADIA LIMAN
 Треба побудувати як мінімум один, а краще два мости через Буг, інакше після війни будемо весь час стояти в пробах!

YURI GASCON
 Потрібно побудувати мінімум кілька підземних паркінгів. 1. Зал вокзал. 2. Центральний базар. 3. Під площею міськради. 4. «Урожай».

DOBROBUD
ЖИТЛОВИЙ КОМПЛЕКС

ФІКСУЄМО ЦІНУ НА КВАРТИРИ

до кінця Січня

м. Вінниця

від

22 000

грн/м²

вул. СЕРГІЯ ЗУЛІНСЬКОГО, 39Б

073 051 07 07 | 098 051 07 07

WWW.DOBROBUD.NET

Дзвінки зі стаціонарних та мобільних телефонів згідно тарифів вашого оператора. Дозвіл ВН20210930527

ЧОМУ МИ ДОВШЕ СИДІТИМЕМО БЕЗ СВІТЛА? ДІЗНАЛИСЯ ПРИЧИНИ

Електроенергія ■ Через обстріли росіян об'єктів енергетичної інфраструктури, у всіх областях нашої країни обмежують подачу електроенергії. У період новорічно-різдвяних свят у нашій області ці відключення були мінімальні, а з 10 січня вінничани мають світло лише близько восьми годин на добу. Чому трапилося таке різке погіршення? Наскільки критична ситуація? І коли вона може стати кращою?

НАТАЛІЯ КОРПАН, RIA,
(097) 1448132

У Новорічну ніч та у період різдвяних свят у Вінниці та області графіки аварійних відключень тішили людей. Кілька днів обійшлося взагалі без відключень. Проте новий графік відключень, станом на 10 січня, від «Вінницяобленерго» викликав хвилю обурення у вінничан. Згідно з ним, місто поділили на три черги. Найкраща ситуація у третій черзі — десять годин зі світлом на добу. В інших двох — по вісім.

У цих графіках залишається актуальною можливість відключень у часі на 20–30 хвилин для проведення перемикачів між чергами, а також є «жовті години». Останні означають час, коли у вас ймовірно може бути світло, якщо ситуація буде це дозволяти.

Вінничани у коментарях на сторінці «Вінницяобленерго» обурюються такому новому графіку, не розуміючи, чому він так різко погіршився при відсутності нових обстрілів росіянами об'єктів критичної інфраструктури.

Олена Олексієнко, до прикладу, пише: «У квартирі дубак, води при виключенні світла немає, бо в будинку помпова станція... Сьогодні «накрився» котел, бо не витримує постійного вимкнення живлення».

«Це просто знущання з людей! Якось же на Новий рік змогли обійтися без вимкнення, то для чого зараз таке робити? Цілий день без світла...», — каже Галина Шарапова.

«Буде у нас в Україні генерація більша, то наша компанія готова розподіляти енергію споживачам у будь-яких обсягах»

Є й люди, які не розуміють хвилю скарг на обленерго. Альона Кравець пише: «Люди ви що? В країні війна! Подивіться відео з Бахмута. Подивіться, як живуть наші хлопці на нулю. Подивіться, як живуть люди з дітьми в містах, де ідуть бої! А ви без світла не можете посидіти чотири години?»

ЩО КАЖУТЬ В ОБЛЕНЕРГО?
Ми поговорили про зміну гра-

Технічний директор обленерго Віктор Степанець каже, що ситуація не критична. Мережі «Вінницяобленерго» готові до розподілу та забезпечення потреби наших споживачів, але у держави є дефіцит по генерації електроенергії

фіків з технічним директором «Вінницяобленерго» Віктором Степанцем.

— Так, справді, коли були новорічно-різдвяні свята, то графік був послаблений. Які фактори впливали на те, що у святкові дні у нас була можливість покращення? У ці дні не працювала промисловість. А також будь-яке зниження температури пов'язане з тим, що споживачі беруть більше енергії. Споживання перевищує виробіток, який у нас є наразі. Відповідно відбувається дисбаланс, — пояснює Віктор Степанець. — Варто розуміти, що мережі «Вінницяобленерго» готові до розподілу та забезпечення потреби наших споживачів, але у держави є дефіцит по генерації електроенергії.

Як нам пояснював технічний директор, скільки та куди електроенергії піде, визначають в НЕК «Укренерго». Саме вони стежать, щоб в системі був ба-

ланс між виробленням та споживанням.

— Вони створюють баланс та підтримують його для того, щоб наша енергосистема працювала, як одне ціле і не було аварійних процесів. Якщо порушиться баланс, то енергосистема може відключитися від джерел генерації, що призведе до неоправних наслідків, — продовжує фахівець. — Після руйнування об'єктів енергетики дуже багато об'єктів ще не відновлені. У нас єдина енергосистема з ушкодженими об'єктами. Наприклад, не працюють лінії електропередачі 750 кВ, які раніше передавали електроенергію на велику відстань. Тобто, електроенергія передавалася в цю мережу, і далі йшла, а зараз вона не може, є певні мережеві обмеження. Електроенергія зараз передається в основному меншими класами напруг, ніж було раніше.

За словами Віктора Степанця,

ситуація наразі не критична. Але, каже, варто розуміти, що не генерує електроенергію Запорізька атомна електростанція, яка є надзвичайно важливим джерелом постачання. А також через темні на вулиці не працюють сонячні станції промислового масштабу, і ще й є мережеве обмеження. Це все, за його словами, накладається і впливає на споживачів.

Чи можемо ми очікувати на покращення ситуації? — питаємо у технічного директора.

— Все залежить від обсягів вироблення енергії. Буде у нас в Україні генерація більша, то наша компанія готова розподіляти енергію споживачам у будь-яких обсягах. Але наразі є дефіцит з генерацією. Варто розуміти, що наш графік не гірший, ніж в інших областях, і все ще також залежить від наявності руйнувань об'єктів критичної інфраструктури, — підсумовує спеціаліст.

Суд відправив нападника до психлікарні

ОЛЬГА БОБРУСЬ, RIA, (063) 6371070

У вінницькому храмі відбувся напад на священника УПЦ протоієрея Антонія Ковтонюка.

Суд обрав запобіжний захід 48-річному чоловікові, який підозрюється у посяганні на життя священнослужителя та працівника поліції. Про це повідомляють у Вінницькому міському суді.

Підозрюваний 2 січня взяв небезпечне лезо для гоління та вийшов з будинку, де проживає з матір'ю. Чоловік попрямував до храму УПЦ МП «Покрови Пресвятої Богородиці» у селі Пирогово.

— Невідомий чоловік проник в храм і став влаштовувати безлад, перевертаючи все на своєму

шляху. Священник на той момент перебував у вітатрі. Почувши звук, він попрямував до чоловіка, після чого зробив кілька зауважень, проте той не реагував на них. Далі невідомий кинувся на Антонія Ковтонюка та порізав йому горло, — повідомили тоді у пресслужбі Вінницької єпархії.

Патрульні, які прибули на виклик, побачили, як підозрюваний всередині церкви нищив майно, тримаючи у правій руці небезпечне лезо. Поліцейські намагались розмовою заспокоїти чоловіка. У цей час підозрюваний, щоб не бути затриманим, намагався позбавити життя одного з поліцейських.

Він накинувся з небезпечним лезом на поліцейського, однак

у цей момент напарник застосував вогнепальну зброю та вистрілив у ліву ногу підозрюваного, припинивши протиправні дії останнього.

З матеріалів справи під час розгляду стало відомо, що вінничанин неодноразово лікувався у Вінницькій обласній клінічній психоневрологічній лікарні ім. академіка О.І. Ющенка. Суд, заслухавши думки учасників процесу, дослідивши та проаналізувавши матеріали клопотання, застосував до підозрюваного запобіжний захід у вигляді поміщення до психіатричного закладу в умовах, що виключають небезпечну поведінку підозрюваного строком на 60 діб.

Наразі тривають слідчі дії.

Вийняв підрильник гранати з тіла бійця

ОЛЕКСІЙ ШАРАПОВ, RIA, (067) 7857674

Командування Медичних сил ЗСУ повідомило, що вінницький хірург Андрій Верба провів операцію з видалення частини гранати ВОГ. І дістав він її з тіла бійця.

«Наші військові лікарі провели операцію з видалення гранати ВОГ, яка не розірвалася, з тіла військовослужбовця! Її було видалено у присутності двох саперів, які страхували безпеку медичного персоналу. Операція проводилася одним з найдосвідченіших хірургів ЗСУ — генерал-майором Андрієм Вербою без електрокоагуляції, оскільки граната могла детонувати у будь-який момент. Оперативне втручання пройшло успішно, а пораненого військо-

вослужбовця було відправлено на подальшу реабілітацію та відновлення», — написали військові з Медичних Сил ЗСУ.

Хто такий хірург Андрій Верба? Він генерал-майор медичної служби, доктор медичних наук, хірург, який із початком російської військової агресії пішов на Схід, а у червні 2014 року очолив Вінницький 59-й військовий мобільний госпіталь. Тоді ж Андрій Верба провів першу в історії України хірургічну операцію в польових умовах, врятувавши в зоні бойових дій життя лейтенанта-розвідника. Після початку повномасштабного вторгнення росіян продовжує проводити операції. За увесь час війни він врятував не одну тисячу життів!

ТРИ МЕХАНІЗМИ ДЛЯ ПІДТРИМКИ БІЗНЕСУ. ЯК НИМИ СКОРИСТАТИСЯ?

Допомога ■ Вінницька влада хоче підтримати місцевий малий та середній бізнес. Економіка має працювати, щоб громада могла підтримати своїх мешканців та ЗСУ, вважають посадовці. І для бізнесу в місцевому бюджеті заклали майже 9 мільйонів гривень. Як підприємцям отримати ці кошти?

ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

На останній сесії 2022 року міська рада затвердила Антикризову програму підтримки вінничан. Крім призначення низки місцевих соцвиплат (про це ми розповідали у RIA № 1 від 4 січня 2023 року — авт.), порядком затвердили ще й три механізми підтримки малого та середнього бізнесу, який зареєстрований на території Вінницької міської громади.

ЗДЕШЕВЛЕННЯ КРЕДИТІВ

На 2023 рік продовжили дію механізму здешевлення вартості користування кредитами для малого та середнього бізнесу.

— Цей порядок поширюється на придбання енергоефективного обладнання, модернізацію виробництв, що надалі має спричинити збільшення кількості нових робочих місць та зменшити споживання енергоносіїв цим підприємством, — сказав журналісту заступник міського голови Андрій Очеретний. — І ще ми розповсюдили цей механізм й на релоковані підприємства (ті, що прибули до Вінниці з територій окупованих чи де тривають активні бої — авт.).

Він навів приклад:

— Умовне підприємство сплачує 100 тисяч гривень податків за квартал до місцевого бюджету. Половину від цієї суми бізнес отримає як компенсацію для сплати за відсотки по кредиту. Але розмір цієї компенсації не може бути більшим, ніж вартість обслуговування позики.

Тобто, фактично підприємці, що скористаються цим механізмом, можуть вийти в «нуль» витрат по обслуговуванню кредиту, — додав заступник міського голови.

На таку програму в бюджеті Вінницької міської територіальної громади на 2023 рік передбачили 4,5 мільйона гривень.

КОМПЕНСАЦІЯ ЗА НОВІ РОБОЧІ МІСЦЯ

Крім того, продовжує діяти й фінансова підтримка для підприємців, які створюють нові робочі місця. Йдеться про часткову компенсацію єдиного соцвнеску за новостворені робочі місця для

На здешевлення кредитів та за нові робочі місця в бюджеті громади запланували витратити 8,9 млн грн

роботодавців.

— За цим порядком підприємець може отримати відшкодування у розмірі 1 тисячі 474 грн за кожного нового працівника, прийнятого з 1 січня до кінця 2023 року, — пояснив директор департаменту економіки та інвестицій міськради Максим Мартянов.

На цю цільову програму закладають 4,4 мільйона гривень у бюджеті громади.

Головні умови до претендентів — бізнес має бути зареєстрований на території нашої громади (Вінниці та приміських сіл, що входять у склад міської громади — авт.), не мати заборгованості по сплаті податків, офіційно

За створення нових робочих місць платять гроші. Умовою отримання коштів є офіційне працевлаштування, відсутність податкових боргів та реєстрація на території Вінницької міської громади

працевлаштовувати робітників і платити їм не менше мінімальної зарплати: це 6700 грн на 1 січня 2023 року.

ПІЛЬГОВА СТАВКА Внеску до фонду соцрозвитку

Якщо попередні два види місцевої підтримки бізнесу діяли й раніше, то останній, третій механізм, затвердили наприкінці 2022 року.

Інвестори при зміні цільового призначення земельної ділянки можуть отримати зменшення розміру ставки внеску до фонду соціального-економічного розвитку бюджету міської громади.

— На сьогодні у нас є чинною ставка 10% від нормативної грошової оцінки землі. А інвестор, що захоче змінити цільове призначення землі, зможе отримати ставку 1%, — розказав заступник міського голови Андрій Очеретний.

І далі він пояснив на прикладі, як це працюватиме:

— Наприклад, у вас у власності є два гектари землі, яка має призначення під особисте селянське господарство. Але ця ділянка знаходиться поряд із дорогою,

неподалік від мереж і умовно, неподалік є село Стадниця, звідки можна залучити робітників, — каже Очеретний. — Отож, якщо є інвестор, який хоче на цій земельній ділянці розмістити виробництво, завод, СТО чи щось інше, то при зміні цільового призначення землі зможе отримати зменшену ставку внеску — 1% від НГО. Головна умова, щоб надалі на цьому підприємстві створювали робочі місця та працювали «в білу».

— Чи є вже охочі на участь у цій програмі? — запитав журналіст.

— Є наміри у різних підприємців, але в нас не було механізму, щоб впровадити цю пільгову ставку. І дякую депутатам міської ради, які 23 грудня минулого року затвердили якраз необхідний для цього порядок, — від-

повів заступник міського голови Андрій Очеретний.

А от що під дію цієї пільги не потрапляє, так це зміна цільового призначення землі під житлове будівництво, АЗС, газові заправки, гральний бізнес. Тобто, там і надалі ставка внеску до фонду соціально-економічного розвитку громади складатиме 10% від нормативної грошової оцінки земельної ділянки.

— Але, для прикладу, тепер можна зменшити розмір ставки внеску при зміні цільового призначення під рекреаційну зону. Бо навіть зміна ОСГ в рекреацію теж передбачала сплату внеску в розмірі 10%. У підсумку, ми такими нестандартними рішеннями хочемо спонукати підвищення інвестиційної привабливості нашої громади, — сказав заступник мера Вінниці.

Куди звертатися за консультаціями?

Як усім цим скористатися? Звертайтеся до департаменту економіки та інвестицій за номерами: (0432) 59-50-40, (0432) 59-51-42, (0432) 59-53-17. Там

також проконсультують із питань, які у вас є щодо фінансової підтримки підприємств, що зареєстровані на території Вінницької міської громади.

Із небезпечних областей до Вінниці переїхали 252 підприємства

ВАЛЕРІЙ ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

Релокація підприємств із небезпечних регіонів, які працюють у різних галузях економічної діяльності, у Вінницю триває. З початку повномасштабної війни у нашому місті офіційно зареєструвалися вже 252 суб'єкти господарювання. Це дані станом на 1 січня 2023 року.

Як повідомляє заступник міського голови Андрій Очеретний,

193 з них вже почали працювати на новому місці.

«Це посприяло створенню 1 тисячі 290 нових робочих місць, зокрема 114 робочих місць з'явилося протягом грудня. Зростання та підсилення економічного фронту зараз — це зарплата, потенційні блага, можливості та процвітання населення в майбутньому», — каже Андрій Очеретний.

Економічна діяльність релокованих підприємств різногалузева. Фізичні особи — підприємці

спеціалізуються на: інформації та телекомунікації; гуртовій та роздрібній торгівлі, ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів; легкій промисловості; фінансовій та страховій діяльності; професійній, науковій та технічній діяльності; охороні здоров'я; наданні інших видів послуг; мистецтві, спорті, розвагах та відпочинку; сільському, лісовому та рибному господарстві; тимчасовому розміщенні й організації харчування.

Ці підприємства також дають роботу вінничанам. Зокрема, шукали працівників на Staleks, Anabel Arto, УКПостач, які переїхали зі східних регіонів України

БЕЗПЛАТНИЙ ОБМІН ЗВИЧАЙНИХ ЛАМП НА LED ДОСІ НЕ ДІЄ

Про причини ■ Напередодні нового року низка держслужбовців повідомила, що в «Укрпошти» з 1 січня українці зможуть поміняти лампи розжарювання на LED-лампи. Роблять це для того, щоб зменшити дефіцит електроенергії в мережі, адже LED-лампи у 7–8 разів економніші за звичайні лампи. От тільки вже 11 січня, а в поштових відділеннях обмін не здійснюють. Чому?

ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

Спочатку передісторія, звідки взагалі виникла ідея обміну.

50 МЛН LED-ЛАМП ЗЕКОНОМЛЯТЬ 1 ГВТ

Під час пресконференції 13 грудня у Парижі прем'єр-міністр України Денис Шмигаль говорив, що Україна розраховує до кінця 2022 року отримати енергоощадні LED-лампи від країн-партнерів для заміни у населення та у низці установ.

За його словами, загалом планується заміна 20–25 мільйонів ламп у населення шляхом обміну на лампи розжарювання. Також будуть міняти лампи у соціальній сфері, школах, лікарнях, дитсадках, інфраструктурних об'єктах.

Тоді ж, Президент України Володимир Зеленський сказав, що країні потрібно 50 млн LED-ламп, які б дали змогу заощадити майже 1 Гігават електроенергії.

І ця домовленість із країнами-партнерами не забарилася:

«Ми профінансуємо близько 30 мільйонів світлодіодних лампочок для України», — написала президентка Єврокомісії Урсула фон дер Ляен у своєму Twitter. — У темні часи ми стоїмо разом із нашими українськими друзями».

В ефірі національного телемарафону 20 грудня міністерка економіки Юлія Свириденко зазначила, що початок програми з безплатного обміну ламп розжарювання на LED-лампи запланований із 1 січня 2023 року.

Процедура обміну дуже проста:

- треба залишити заявку на обмін на порталі «Дія»;
- прийти в обране вами відді-

лення «Укрпошти» та здійснити обмін.

Також діє опція, що заповнити заявку та одразу здійснити обмін можна просто в поштовому відділенні. Одна людина може замінити п'ять лампочок.

Втім, станом на 10 січня лампи ще не міняють. Чому?

«ЩЕ НІЧОГО НЕ ВІДОМО»

Отож шукаємо форму для заявки на порталі «Дія». Для версії на комп'ютері такої опції немає — ані у переліку послуг для громадян, ані загалом на сайті. У додатку «Дія» для смартфонів опція з обміну ламп, станом на 6 січня, також відсутня.

«Програма дійсно стартує у січні, проте точна дата її запуску поки не визначена», — пояснили у Мінекономіки

Добре, за словами урядовців, можна ж заповнити заявку просто в «Укрпошти». Прямуємо до найближчого відділення. Якраз об 11.00 всередині було мало людей, але жодних оголошень чи табличок, що тут здійснюють обмін ламп, немає.

— Перепрошую, а обмін ламп здійснюєте? У вас можна заповнити заявку? — питаю в працівниці поштового відділення.

— Ні, у нас ще цих світлодіодних лампочок для обміну немає, — відповідає жінка.

Одна людина зможе обміняти до 5 ламп розжарювання на таку ж кількість світлодіодних. Втім, станом на 10 січня LED-ламп для обміну ще не було

Допитуюсь, а коли будуть лампи? Чи визначена якась дата?

— Ще нічого не відомо. Навіть порядку немає, як цей обмін здійснювати. Тому тут я вам нічого не можу сказати, — каже працівниця «Укрпошти».

Так зі старими лампами розжарювання вийшли з відділення. Виходить, це «зрада» і ніяких безплатних ламп не буде?

ПРОГРАМА ЗАПРАЦЮЄ, АЛЕ КОНКРЕТНОЇ ДАТИ ЩЕ НЕМАЄ

«Зрада» відмінюється. Або, принаймні, відтермінується.

На початку січня пресцентр Міністерства економіки розіслав пояснення для загальноукраїн-

ських ЗМІ, чому програма з обміну ламп ще не діє.

«Програма дійсно стартує у січні, проте точна дата її запуску поки не визначена. Механізм обміну ще знаходиться на стадії розробки, триває формалізація всіх необхідних для запуску процедур», — йдеться у поясненні від Мінекономіки.

Підлеглі міністерки економіки Юлії Свириденко, яка анонсувала програму обміну як на брифінгах, так і в ефірі Національного марафону, обіцяли провести презентацію проекту спільно з Міністерством цифрової трансформації та АТ «Укрпошта».

У центрі зводять найвищу у Вінниці багатоповерхівку. Вона вже має висоту 19 поверхів

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ, RIA,
(095)1039671

Наприкінці ще 2021 року погодили забудову нового мікрорайону у центрі Вінниці. Він розташовуватиметься між Кореєю та Центральним парком, на території колишнього заводу «Керамік» і нинішнього тролейбусного депо. Повномасштабне вторгнення не зупинило планів забудовника, тож наразі будмайданчик складається щонайменше з трьох багатоповерхівок.

Одну із недобудов вже зараз можна назвати найвищим будинком Вінниці, адже вона має 19 поверхів. Роботи на об'єкті тривають, тому невідомо, чи будинок і надалі набиратиме висоту.

На своєму сайті забудовник вказує, що поверховість цього

будинку не перевищуватиме 18. Можливо, таким чином не враховується поверх, відданий під комерційні потреби.

Попередній рекорд висотності не змінювався впродовж кількох десятиріч, тримаючись на позначці у 16 поверхів. Таких будинків у Вінниці наразі близько десяти.

Нагадаємо, що з наказу департаменту архітектури та містобудування ВМР раніше стало відомо, що 20 поверхів має бути гранично допустимою висотністю будинків нового мікрорайону. Загалом перша черга матиме 19 житлових будинків, 2600 квартир і 1804 паркомісця в паркінгах.

Крім житлових будинків у новому мікрорайоні має з'явитися початкова школа на 160 місць та дитячий садочок та 90 місць. Також там буде спорткомплекс

Будівництво наразі найвищого у Вінниці будинку (ліворуч). А такий буде мати вигляд ця багатоповерхівка після закінчення будівництва (праворуч)

із басейном, супермаркет, комерційні приміщення тощо.

Додамо, що минулого року розпочали підготовчі роботи зі зведення кількох багатоповерхівок сучасного мультифункціонального житлового комплексу «Vogun»,

що мав з'явитися на місці знесеного готелю «Південний Буг». Висота найвищої будівлі комплексу мала сягати понад 20 поверхів.

Однак влітку стало відомо, що суд наклав арешт на цю земельну

ділянку: «через можливе зниження вартості земельної ділянки під час проведення оцінки, чим завдано збитків місцевій громаді в особливо великих розмірах». Наразі подальша доля комплексу «Vogun» невідома.

Щотижневик «RIA»
Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія ХМ №1069-427 ПР від 30.06.2020 р., видане Міністерством юстиції України
Зареєстрований та видається з березня 1993 року.
Засновник: ТОВ «РІА Холдинг».
Видавець з 2006 року — ТОВ «Видавництво «РІА»; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а

Поштова адреса редакції:
21016, Вінниця-16, а/с 5808.
Ця газета надрукована на папері, що наданий нам в якості гуманітарної допомоги та за підтримки компанії: АНРБУ, WAN-IFRA, Agora, Norske Skog, БО «УСЛ» та Kinstellar.
Замовл. № 230102 Наклад 17 900

Наші координати:
Вінниця, Хмельницьке шосе, 2а (гот. профспілок, напроти «Книжки»), 6 поверх, e-mail: reklama@ria.ua
Головний редактор:
Вадим ПАВЛОВ
Видавничий редактор:
Наталія ПІСКУНІЧЕВА

Газета є членом Всесвітньої Асоціації Новинних Медіа WAN-IFRA
тел. (0432) 555-111 (багатокаліній)

Редакція не завжди поділяє думку авторів публікацій та не несе відповідальності за зміст реклами та оголошень.
Літеросполучення «РІА» (в тому числі в сполученні з будь-якими словами та зображеннями), а також графічне зображення вказаного, заборонені до копіювання авторськими правами.
Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ №194-57Р від 12.08.2009 р.

Передплатний індекс: 40030.
ВИМАГАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ В БУДЬ-ЯКОМУ ВІДДІЛЕННІ ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ
20MINUT.UA
Віддруковано в друкарні ТОВ «Прес Корпорейшн Лімітед» м.Вінниця, вул. Чохова 12-а тел. (0432)55-63-97, 55-63-98

ЛАМПОЧКА СВІТИТЬ ВІД ВОДИ РІЧЕЧКИ ВІННИЧКА

Умілець ■ Вінничанин Іван Верещак випробував зроблену своїми руками мінігідроелектростанцію. Тепер у його гаражі світиться лампочка від енергії річечки Вінничка. Чому для випробування чекав плюсової температури, якщо потік не замерзає? Як іншим скористатися світлом вінницького Данко? Зрештою, чому гарна справа не подобається декому із сусідів?

Гараж Івана Верещака тепер освітлює енергія річечки Вінничка. Чоловік готовий ділитися світлом з іншими

ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
(067)1079091

Останні приготування до випробування міні-ГЕС Івана Верещака робив, коли на вулиці стояла мінусова температура. Саме тоді журналіст RIA розмовляв з умільцем. Він якраз прилаштував генератор. Розмістив його на металевій стійці, що утримує водяне колесо. Для цього закріпив невеличку шафу.

Шафа закривається на ключ. Каже, щоб, бува, хтось не спокусився і не прибрав до рук генератор.

— Тепер я все зібрав до купи, замкнув весь ланцюг і можна б починати випробування, — розповідав умілець. — Але стримує мороз. Коли ковші піднімаються у верхню точку, з них частково стікає вода і замерзає. На штангах утворюється лід. Він гальмує роботу колеса.

За словами співрозмовника, якось під час морозу колесо зупинилося повністю. Два дні зовсім не крутилося.

— Я навіть зафіксував цей момент на фото, — продовжує пан Іван. — Робота установки, як бачите, залежить не тільки від течії. Довелося чекати потепління.

МОЖНА ОСВІТЛЮВАТИ УКРИТТЯ, ЗАРЯДЖАТИ ТЕЛЕФОНИ

Майстер дочекався, коли мороз відступив. Своє дітище випро-

Самостійно винахідник не може електризувати підвал. За таке можна отримати на горіхи від контролюючих органів

бував, коли температура підвищилася до плюс шести градусів.

Каже, нітрохи не сумнівався в тому, що лампочка засвітиться під дією енергії води. Навіть попри те, що використовує механізми зі старих деталей, був певен, вони не підведуть, бо в робочому стані.

Почалося випробування. Річечка крутила колесо, генера-

тор передавав енергію по дротах на акумулятор, він знаходиться в гаражі, звідти через перетворювач струм надходив до мережі. Чоловік через розетку засвітив лампочку. В цей час напруга була 220 В.

Каже, тепер може працювати в гаражі і не залежати від централізованого електропостачання.

Трохи далі від гаража знаходиться будинок, в якому проживає Іван Верещак.

У підвальному приміщенні є укриття, пункт незламності.

— Можна кинути дріт від гаража до будинку і освітлювати підвал, — говорить винахідник. — Енергії вистачить ще й для того, щоб підзарядити телефони. Все залежатиме від бажання людей і зацікавленості чиновників.

Самостійно він не може електризувати підвал. За таке можна отримати на горіхи від контролюючих органів.

НЕ ВСІМ ПОДОБАЄТЬСЯ

Як відомо, люди по-різному

сприймають навіть хорошу справу.

Коли чоловік випробував установку, до нього підійшов один із сусідів.

Почав пред'являти претензії, що своєю станцією він перешкоджає течії річечки. Коли підніметься вода, то затопить його город. Сказав, якщо таке станеться, то цей винахід дорого обійдеться майстру.

Він не єдиний, хто пред'являє такі самі претензії винахіднику.

— На мене уже писали скарги, приходила поліція розбиратися, що тут і до чого, — каже Іван Верещак. — У нас краще нічого не робити, сидіти у темноті, аніж дати світло.

Він запевняє, що своєю установкою не перешкоджає течії. Показує, що колесо знаходиться тільки на тій частині річечки, яка ближче до берега, де знаходиться гараж.

— Це було продумано із самого початку — не ставити колесо посередині річки, — розповідає май-

стер. — Тому установка не зможе завдати шкоди.

Всі, хто тут живе, знають, як тільки пройдуть рясні дощі, вода в річечці піднімається. Її рівень не залежить від колеса. Під час одного з таких дощів по річці пливли гілляки. Вони зламали одну шпильку кріплення стійки. Моя робота уже постраждала.

Незважаючи на негаразди, Іван Верещак радий з того, що йому вдалося втілити свою мрію.

Він давно дивився на цей потічок і обдумував, як би поставити тут мініелектростанцію. Тепер розуміє, що в ті часи вона не мала б такої актуальності, як нині. Електрику не виключали. Навіть якби змайстрував, то це було б для задоволення власного бажання, перевіркою своїх можливостей.

Нині, коли електрика стала для кожного з нас важливою, як ніколи раніше, коли кожен вогник у темний час зігріває душу, така альтернатива викликає неабиякий інтерес.

Беріть дармову електрику і користуйтеся

Водяне колесо міні-ГЕС Верещака крутиться безперервно. Якби станцію забезпечити потужнішим генератором і акумулятором, то й енергії можна накопичувати більше.

За словами майстра, генератор він поставив від старого автомобіля, акумулятор — від мотоцикла. Їх би замінити на сучасні! У кого є можливості, а головне бажання скооперуватися з майстром, зробіть це.

Не знаємо, чи може міні-ГЕС Верещака зацікавити фахівців «Вінницяобленерго». Вінничка дає енергію, а хто її візьме, це вже питання до тих, хто розуміється в енергетиці, а також чиновників.

До речі, студенти технічного університету, які опановують фах енергетика, мають можливість наяву оглянути як працює міні-ГЕС. Можливо, у них є ідеї вдосконалення установки?

Збирав із підручних матеріалів, витратив 10 тисяч гривень

В Івана Верещака вища технічна освіта. Крім того, він з дитинства захоплюється технікою. Каже, це в нього від батька, той теж мав умілі руки і майстрував багато інструментів. Тепер це робить пан Іван.

Допомагав у роботі товариш Микола Завальницький, який також був одержимий добитися того, щоб отримати альтернативне джерело електрики.

Іноколи залучав членів гуртка енергетиків. Його веде Іван Верещак в

одному з профтехучилищ міста. Перед тим, як приступити до виготовлення установки, визначили силу річки.

Встановив, що її швидкості течії достатньо для виробництва енергії. Матеріали збирав ще задовго до того часу, коли почали відключати електрику.

Наприклад, лопати і ковші виготовив із балонів для фреону, мав два власні, трохи знайшов серед металобрухту, інші купив. Кронштейни

допоміг придбати товариш, у них на роботі списали полиці, в яких були металеві кутники. Переважну більшість робіт майстер виготовив власноруч. Має власну майстерню, необхідні верстати, інструменти.

Щоправда, дещо довелося просити зробити професійних токарів. Загалом на придбання необхідних матеріалів витратив 10 тисяч гривень власних коштів.

Головне, що майстер задоволений результатом роботи.

Благодійна програма «Банк обміну одягом». Що це і хто нею може скористатися?

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ, RIA,
(095)1039671

Певні категорії жителів міста та області тепер можуть безплатно отримати необхідний їм одяг, інші ж — принести свій, який у хорошому стані, але ним не користуються.

Програма розрахована на лю-

дей з інвалідністю та членів їхніх сімей, а також на внутрішньо переміщених осіб. Ініціативу створено Асоціацією захисту прав та допомоги людям з інвалідністю «Відкриті серця» та їхнім партнером — міським центром соціальних служб, — йдеться на сайті вінницької міської ради.

Волонтери розповідають, що

мають партнерів за кордоном, зокрема, у Польщі та Німеччині. Речі у більшості своїй надходять їм саме звідти. Часом одяг приносять і містяни.

«У випадку, коли ми бачимо, що якихось речей нам не вистачає — тоді звертаємося до вінничан через соцмережі із закликом допомогти чимось конкретним», — кажуть

в Асоціації «Відкриті серця».

«Банк обміну речей» знаходиться за адресою: вулиця 600-річчя, 64. Взяти одяг, або ж принести його можна кожного понеділка, четверга та суботи з 10.00 до 16.00.

Волонтери сортують одяг, за необхідності — перуть його. Мають великий вибір речей як для дітей, так і для дорослих.

Асоціація працює з людьми, які мають важкі форми інвалідності, у тому числі фізичні, інтелектуальні та психічні порушення. Діяльність організації поширюється на Вінницю та Вінницьку область. Її місія — підтримка та захист сімей, які виховують дітей та молодь з інвалідністю, представництво їх інтересів у різних інституціях.

У ВІННИЦІ ШИЮТЬ СПАЛЬНИКИ З ЕЛЕКТРИЧНИМ ОБІГРІВОМ

Корисне для ЗСУ ■ Теплі, не пропускають воду та ще й з обігрівом від повербанка — такі спальники виготовляють у нашому місті. Усе почалося з ідеї зробити щось корисне для військових, розповів юрист Григорій Жовмір. За допомогою технологіні Олени Прошиної напрацювали єдину модель, яка задовольняє потреби наших захисників і захисниць. І мають плани на розвиток продукції

НАТАЛІЯ КОРПАН,
ВАЛЕРІЙ ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

На маленькому швейному підприємстві працюють чотири швачки. Розкрояють піксель, вкладають у нього «сендвіч» із синтепону, фольги, штучного хутра і зшивають вироби.

Робота не проста, адже тканина цупка та й довжина одного такого спальника — 2 метри 40 сантиметрів.

У підсумку виходить компактний мішок, вагою 2,5 кілограма. Щонайважливіше, цей спальник не стає важким через вологу: верхній шар виготовлений із водонепроникної тканини.

Плюс, цей зимовий спальник може підігрівати людину всередині: вісім нагрівальних елементів працюють від повербанка.

РАДИЛИСЯ З ВІЙСЬКОВИМИ

Ідейним натхненником і засновником виробництва спальників з електрообігрівом є юрист Григорій Жовмір. Про себе каже, що далекий від «голок і ниток», тому від початку заручився допомогою швачки-технолога Олени Прошиної, яка власноруч розробляла перші моделі спальників.

— Ідея була в тому, щоб принести користь суспільству та армії. Обрали спальники, бо в них зараз є потреба, — каже Григорій Жовмір. — Але робити звичайні — це було нецікаво. Хотілося зробити щось таке, щоб цивільні люди могли грітися у період відключень, військові в окопах. Тому вирішили робити спальники саме з підігрівом від повербанка.

Близько місяця витратили

«До війни ми шили сукні. Перевчилися, хоча було не просто. Зараз шиемо по 10–12 спальників за день», — каже технологія

на те, щоб зробити єдину модель спальника. Зробили макет, викрійку та зрозуміли, як саме поставити нагрівальні елементи, щоб обігрів був рівномірний, по всій довжині спальника.

Радилися з військовими, щоб врахувати усі їхні потреби: чи треба мішок зробити більшим, як зробити спальник максимально універсальним, де краще розміщувати кишеню під повербанк та багато інших нюансів.

За два місяці роботи швейний цех відшив понад 340 спальників. Кожен виріб має нагрівальні елементи усередині, які дають тепло рівномірно по всій довжині

«ДО ВІЙНИ МИ ШИЛИ СУКНІ»

За два місяці їхній швейний цех відшив 340 спальників. Технологія Олена Прошина каже, що на початку було важко, бо її колеги-швачки не вміли працювати з такою тканиною.

— Ми шили сукні до повномасштабного вторгнення росії в Україну. Тому перейти на спальники було не просто: тканина цупка, виріб габаритний і нашим тендітним дівчатам було важко скласти це до купи, — каже Олена.

Зараз їх цех може за один робочий день зробити до 10–12 спальників. Модель збираються ще вдосконалити: додати вставку-«подушку» в капюшон спального мішка, щоб бійцям було комфортніше.

До того ж, тут ще почали відшивати жилети з електрообігрівом. У плащову тканину встановлюють вісім нагрівальних елементів та кнопку керування на грудині з трьома режимами обігріву.

— Перший режим — червоний,

найтепліший, потім синій та зелений. Можна коригувати температуру особисто, — каже Григорій Жовмір. — До речі, такі жилети нещодавно замовляли знайомі поліцейські: одягають їх просто під бронежилет, щоб не мерзнути, коли стоять на блокпостах.

У планах, як розказала технологія Олена Прошина, зробити ще й повноцінну куртку з електрообігрівом.

ВИРІШИЛИ ПРОДАВАТИ, ЩОБ ДАВАТИ РОБОТУ ШВАЧКАМ

Питаємо, а де на все це беруть гроші? Адже тканина, фурнітура та і решта елементів для цих виробів є недешевими.

— Відверто кажучи, благодійні збори не оголошував і коштів допомоги не отримував. Я працюю юристом і частину свого заробітку направляю на це виробництво, — каже Григорій Жовмір. — І щоб підприємство працювало, вирішили, що спальники будемо продавати. Але усе одно частину спальників ми передаємо безоплатно.

За його словами, з 340 спальників близько 30–40 передали безоплатно нашим військовим. Пріоритет — передова. Інші ж люди як військові, так і цивільні можуть замовити виготовлення спального мішка з електрообігрівом.

— Його ціна — 4000 гривень. Ми намагалися зробити вартість доступно настільки, наскільки це можливо. Та й зауважу, що я на цьому продажу нічого не заробляю: усі кошти зі спальників йдуть назад у спальники — на оплату праці швачкам, на закупівлю матеріалів для нових виробів. Бо стараюся не для себе, не для того, щоб заробити — а щоб у наших військових були якісні спальники, які не намокають та справді зігрівають, — сказав Григорій.

Наразі допомога фінансово чи матеріально цьому швейному цеху не потрібна. Але сюди потрібні робочі руки: на роботу шукають швачку з досвідом. Якщо цікавитесь вакансією, то телефонуйте за цим номером — (068)-712-3487, Григорій Жовмір.

«І тоді я згадала про горіхи». Військовим на фронт передали вітамінні «бомби»

ВІКТОР СКРИПНИК, RIA, (067)1079091

Понад 400 пакетів наборів сухих калорійних продуктів приготували для наших захисників у Черепашинцях. З чого все починалося, розповіла виконувачка обов'язки старости села, що у Калинівській громаді, Наталя Черниш.

— Одного разу я спілкувалася з військовим штурмової бригади, — каже пані Наталя. — Він воює на передовій. Не могла не запитати, чим там харчуються хлопці? Запам'яталася фраза, яку почула у відповідь.

Ось що сказав тоді жінці військовий: «Буває, їмо те, що є в кишені. Це енергетичні батончики, домашній пряник або щось подібне, що можна взяти із собою».

— І тоді я згадала про горіхи, які збрала восени у себе вдома і так вони й лежать нереалізовані, — продовжує Наталя Черниш. — Попросила працівників котельні допомогти їх почистити. Вони погодилися. Про це дізналися в селі — будь-яка інформація поширюється швидко від хати до хати. Приносити горіхи в котельню почали інші односельці.

За словами співрозмовниці, працівники котельні три тижні били горіхи. Удень і ввечері було чути стукіт молотків і тріск горіхової шкарлупи. Не складну, але марудну роботу, виконували Олександр Вівдич та два Леоніди — Бевз і Прядун.

До горіхів додали арахіс і родзинки. Інгредієнти змішали і розмістили у пакетики, які за-

крили герметично. Споживання такої суміші дає можливість на деякий час вгамувати голод, а ще — сприяє зміцненню імунітету.

Понад 400 пакетиків виготовили місцеві господині Валентина Денисевич, Антоніна Хамлай, Валентина Харкова, з ними працювала і в.о. старости села Наталя Черниш.

— Ми зробили два види нашої черепашинецької суміші, — говорить пані Наталя. — Одна зі звичайним арахісом, інша із солонким. В обох випадках інгредієнти сухі, тому мають тривалий термін зберігання.

Через волонтерів уже передали смачні наїдки військовим.

— Знаємо, що хлопці оцінили наші енергетичні пакетики, — каже співрозмовниця. — Коли

Працівники котельні три тижні били горіхи. Не складну, але марудну роботу, виконували Олександр Вівдич та два Леоніди — Бевз і Прядун

односельці дізналися про це, вирішили продовжити їх виготовлення. Нині збирають горіхи на нову партію.

Про ініціативу жителів Че-

репашинець розповіли на сайті Калинівської громади, рекомендували іншим скористатися такою допомогою — горіхи ростуть у кожному селі.

УЧЕНЬ ІЗ КРИЖОПОЛЯ РОБИТЬ ІЗ ДРУЗЬЯМИ ПЕРИСКОПИ

Гарний приклад ■ Дев'ятикласник Дмитро Слободяник організував дві групи учнів: одна робить перископи, друга — окопні свічки. Матеріали на перископи йому надають безкоштовно місцеві підприємці. Як йому все вдається?

ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
(067)1079091

Дмитро Слободяник навчається у 9-Б класі ліцею № 1 Крижополя.

Про потреби військових у перископах дізнався випадково. Чув, як про це говорив хтось із захисників з Оксаною Герасимчук. Вона керівниця фонду «Українці для України». З'ясувалося, що таких приладів на фронті потрібно, як каже хлопець, тисячі. Відтоді все почалося.

В інтернеті знайшов підказку. Перший прилад зробили удвох із татом, його звали Руслан, він будівельник. Навчив сина обрізати труби під відповідним кутом, прилаштувати дзеркала до перехідників, а далі, як кажуть, не лінуйся...

Діставати матеріали Дмитру вдається завдяки його вмінню спілкуватися з дорослими. Не повірите, йому безкоштовно надають поліетиленові труби і перехідники, сантехніки називають їх «коліна». Так само безкоштовно отримує скло, з якого вирізають дзеркала. І приміщення для роботи виділили без сплати за оренду.

ГРОШІ ЗБИРАТИМУТЬ ВІСІМ БАТАГ

Для виготовлення одного перископа треба пів метра поліетиленової труби діаметром 50 мм, перехідник, дзеркало еліпсоподібне розміром 5х 8,5 см, гумові втулки, утеплювач, фарба, термоклей, липка стрічка.

Труби й «коліна» надає місцевий підприємець Юрій Шевчук, він батько однокласниці Дмитра. На один перископ треба пів метра труби діаметром 50 мм.

Дзеркала вирізає у майстерні інший підприємець — В'ячеслав Снігур. Робить це з власного скла. Частина приміщення для роботи запропонував Андрій Мужелівський, тут учні роблять також окопні свічки.

Юнак розуміє, що постійно брати матеріали без грошей у підприємців йому, як кажуть, совість не дозволить. Тому відкрив рахунок, аби охочі могли підтримати виготовлення перископів для наших військових.

Домовився зі знайомими з низки сіл колишнього Крижопільського району, аби ті пішли колядувати, шедрувати і заробили грошей на перископи.

Зумів організувати вісім ватаг колядників у селах Голубече, Городківка, Жабокрич, Соколівка. Можливо, ще хтось до них доєднається.

Під час нашої розмови з Дмитром йому повідомили, що привезли «коліна», десять одиниць доставили з Вінниці.

— У Крижополі ми все підібрали, — каже юнак. — Ще є

**— Мало кричати
Путін ла-ла-ла,
треба допомагати
військовим перемогти
його, — каже
дев'ятикласник**

один магазин, але він зачинений у святкові дні. Попросив знайомих, щоб привезли з Вінниці. Нема коли чекати.

У той же день Дмитро зі своїми друзями використав доставлені з Вінниці деталі для виготовлення перископів. Навіть встигли пофарбувати. Зробили ще десять приладів. Щоправда, заготовки юнак підготував завчасно. Труби нарізав вдома. Завершували складання в офісі благодійного фонду «Українці для України». До речі, саме через цей фонд передають на фронт прилади, виготовлені учнями.

Запитую, як йому це вдається? Дорослі підтримують, однолітки допомагають...

— Коли хтось починає говорити, який поганий Путін і повторювати відому кричалку,

Школярі зібрали вже понад сто приладів. Дмитро Слободяник (у центрі) каже, що військові готові забирати перископів стільки, скільки вони зроблять

я їм кажу, це все добре, але треба робити щось конкретно для допомоги військовим, щоб допомогти їм перемогти цього вбивцю, — ділиться думками співрозмовник. — На жаль, таких не стільки багато, як хотілося б...

Організував дві групи учнів: одна робить окопні свічки, інша — перископи. Сам він встигає попрацювати, як мовиться, на два фронти.

Ще й пропонує ідеї, як ефективніше можна працювати. Черпає їх з інтернету.

ДОДАЄТЬ МОНОКУЛЯР З 16-КРАТНИМ ЗБІЛЬШЕННЯМ

Виготовляти перископи Дмитру допомагають його однокласник Влад Деревянчук, Руслан Романько з паралельного класу, Антон Мельниченко, він із 8-Б, Павло Хмель із 10-А.

Разом вони вже виготовили понад сто приладів. Все-таки основну роботу виконує Дми-

тро. Трубу треба підрізати під кутом 45 градусів. Тут не можна схибити. Аби зручніше виконувати таку операцію, тато зробив йому спеціальне пристосування. Із його допомогою вдається опрацьовувати більше, ніж раніше, труб і перехідників.

Головним консультантом у роботі для нього є не батько. Через інтернет хлопець познайомився з ще одним майстром, який робить перископи. Звати його Максим Адаменко.

Цей чоловік зробив понад 10 тисяч перископів! — говорить Дмитро. — Уявляєте, яка потреба у таких приладах на фронті. Адаменко чоловік, як кажуть, доступний у спілкуванні. Неодноразово з ним консультувався. Завдяки йому нам вдалося довести наші перископи до кращого стану у порівнянні з першими приладами.

Дмитро сам випробовував свої вироби. Одного разу під час такого споглядання йому спала

на думку ідея — збільшити відстань огляду території.

Каже, це можна зробити, якщо укомплектувати перископ монокуляром. Вибір він зупинив на монокулярі з 16-кратним збільшенням. Коштує такий оптичний прилад понад 300 гривень. В описі до нього сказано, що конструкція дає хорошу видимість, лінзи забезпечують яскраве зображення, мають захист від запотівання і ударів в екстремальних умовах.

Хлопець обмірковує, як монокуляр закріпити до перископа. Як тільки з'являться кошти, замовить і виготовить експериментальний варіант.

Підтримайте учнів!

Охочі, які мають можливість підтримати учнів у виготовленні перископів, кошти надсилати на рахунок у Монобанку: 5375411202717489

Кавова паличка горить так, що навіть вітер не загасить

Низку ідей Дмитро запровадив при виготовленні окопних свічок. Запозичив їх у майстрів, які діляться такими новинками з іншими в інтернеті. Ось одне з таких нововведень. Як каже хлопець, просте, але надійне. За його словами якщо кавову паличку замочити в олії і про-

тримати протягом доби, а потім висушити, то вона може слугувати гнітом для свічки. Вона набуває такої властивості, що її легко розпалити у вологу погоду, а також її не задує вітер, говорить Дмитро. Додає, що вони почали робити свічки по-новому, за принципом «зірочки».

А ще він навчився швидко вирізати картон для окопних свічок. Теж навчився цьому з порад інших майстрів. Точніше, вичитав в інтернеті. Робить це з допомогою листка металу. Якщо когось зацікавить, може розповісти детальніше.

РЕКЛАМА

МИСЛИВСЬКИЙ МАГАЗИН

СІМЛІВСТВО Човни, двигуни, одяг, взуття, спорядження

САМОЗАХИСТ

СЕЙФИ sapsan.vn.ua

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 23
тел. (098) 920 49 55

МІНІТРАКТОРИ
ВІД 16 ДО 50 К.С.

тел. (068) 872-70-51

ЯКА СИТУАЦІЯ З КОВІДОМ, І ЧИ ВАРТО ХВИЛЮВАТИСЯ

Нова хвиля? ■ «Вірус нікуди не подівся, тому розслаблятися зарано», — говорять вінницькі лікарі. Водночас різкого погіршення епідситуації найближчим часом вони не прогнозують. Яка наразі ситуація у місті? Як на нас може вплинути спалах захворюваності у Китаї? Які вакцини є в наявності й де їх можна отримати?

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ,
 RIA, (095)1039671

Днями інфекціоніст, голова Національної групи експертів з імунітопрофілактики Федір Лапій в ефірі єдиного телемарафону повідомив, що в країні загрозна ситуація з коронавірусом. Лікар сказав: «Ми не знаємо реальної ситуації. Ми керуємося офіційними даними. В тиждень помирає від 50 до 70 людей від підтвердженого COVID-19».

Лапій пояснив, що мова про людей, про яких відомо медикам, інші — у статистику не потрапляють. Він також додав, що 90% людей, які помирають зараз від ковіду — це люди старші 60 років.

Про різке зростання кількості хворих на ковід говорить і голова Комітету ВРУ з питань здоров'я нації Михайло Радущкий. За його словами, за тиждень в Україні приріст хворих на 3000 людей. Збільшилася й кількість госпіталізацій. Водночас впали показники кампанії з вакцинації.

«Минулого тижня — всього 47 тисяч вакцинованих людей. При тому, що вакцина є в наявності. Сьогодні на складах України — близько 8 мільйонів доз вакцини. Це вакцина, яка адаптована до штаму Омикрон, який сьогодні вирує в Європі та Азії», — розповів Радущкий в ефірі «Єдиних новин».

Впродовж минулого тижня у Вінницькій області дослідили 897 зразків на COVID-19. Із них

ковід підтвердили у 139 людей, зокрема, 16 дітей. За словами лікаря-інфекціоніста, очільника клінічного Центру інфекційних хвороб Ігоря Матковського, зростання кількості хворих у Вінниці спостерігається впродовж останнього місяця. За цей час кількість хворих збільшилася в 1,5 рази.

За його словами, люди інфікуються вже добре відомим медикам штамом «Омикрон». Однією з його головних відмінностей від попередніх штамів є легкий перебіг, схожий на застуду. Через це чимало вінничан, особливо молодих, мажуть навіть не здо-

«Зараз лікарні заповнені приблизно на 10–15%. Не думаю, що найближчим часом їхня кількість зросте до 70–80%»

гадуватися, що хворі. У цьому є небезпека для людей старшого віку та людей із хронічними захворюваннями, які більш вразливі до «Омикрону» та які переносять його у важчій формі.

— Зараз лікарні нашого міста та області заповнені приблизно на 10–15%. Не думаю, що найближчим часом їхня кількість зросте до 70–80%, оскільки «Омикрон» не є надто агресивним. Спалаху я очікую наприкінці зими — на початку весни, — говорить Ігор Матковський. — Убезпечити нас може той факт, що велика кількість українців вже щеплені. Крім того, від по-

Дієвою профілактикою ковіду залишається вакцинація. Щепитися можна у будь-якій амбулаторії, наразі доступні: Pfizer, Johnson & Johnson та CoronaVac

чатку пандемії в Україні постійно хворіє певна кількість людей, тобто у населення виробився певний захист.

Лікар також говорить, що вплинути на епідеміологічну ситуацію в Україні можуть події, що наразі відбуваються в Китаї. Там одночасно хворіють сотні мільйонів китайців. Лише 20 грудня коронавірусом заразилися 37 мільйонів осіб. Інфекціоніст припускає, що це може спричинити появу нового штаму коронавірусу, і не виключено, що він не стане агресивнішим за попередні.

— Розслаблятися нам зарано, ковід все ще нікуди не подівся, люди хворіють, — продовжує Ігор Матковський. — Після того, як людина щепилася або перехворіла, імунітет може зберігатися приблизно рік, тому не варто забувати про ревакцинацію як профілактику ковіду. Також не слід забувати про носіння захисних масок та гігієну рук.

У Вінниці наразі доступні три вакцини проти коронавірусу: Pfizer, Johnson & Johnson та CoronaVac. Отримати щеплення

вінничани та гості міста можуть, звернувшись до свого сімейного лікаря або в пункти щеплення, які працюють у кожній амбулаторії.

Адреси у Вінниці:

■ «Центр первинної медико-санітарної допомоги № 1», на вул. Зерова, 13, телефони для довідок — 27-69-97, 097-923-76-72

■ «ЦПМСД № 2» на вул. Магістратська, 44, телефони для довідок — 67-02-24; 67-03-34

■ «ЦПМСД № 3», на Хмельницькому шосе, 96, телефони для довідок — 46-78-93, 46-02-63

■ «ЦПМСД № 4», на вул. Замостянська, 18, телефони для довідок — 55-43-77; 096-863-92-09

■ «ЦПМСД № 5», на вул. Замостянська, 49, телефони для довідок — 60-24-49; 067-384-78-08

За 2020 рік у Вінницькій області зареєстровано 22737 випадків, за 2021 рік — 89906 випадків, за 2022 рік — 59256 випадків зараження коронавірусом.

За весь час одужало 167225 вінничан. Померло від ковіду — 3740 людей. Наразі хворіє близько тисячі жителів Вінницької області.

КОРОТКО

Про безкоштовні препарати

■ За програмою «Доступні ліки» українці з розладами психіки та поведінки мають змогу отримати 64 різні препарати. Частина з них можна отримати повністю безплатно, а частину — з незначною доплатою.

Як йдеться на сторінці департаменту охорони здоров'я та реабілітації Вінницької ОВА, за програмою «Доступні ліки» вінничани можуть отримати препарати проти шизофренії, шизотипових станів та маревних розладів; розладів настрою (афективних розладів); невротичних, пов'язаних зі стресом та соматоформних розладів. Якщо пацієнт має план лікування від психіатра або невролога, отримати рецепт на препарати можна у будь-якого сімейного лікаря. Наявність декларації для цього — не обов'язкова.

Щоб отримати «доступні ліки», необхідно звернутися до будь-якої аптеки, яка має договір із НСЗУ.

Яка ситуація з грипом?

■ Спеціалісти МОЗ розповіли, яка ситуація із захворюваністю на грип та ГРВІ в нашій області. Зазначають, що впродовж тижня за медичною допомогою звернулося майже шість тисяч людей. Маємо летальний випадок. «На 1-му тижні 2023 року у Вінницькій області спостерігається низький рівень інтенсивності захворюваності на грип та ГРВІ, захворюваність складала 384,7 випадку на 100 тисяч населення та є на 35,4% нижче базового рівня, — йдеться у повідомленні. — Впродовж тижня за медичною допомогою з приводу ГРВІ звернулося 5 тисяч 945 людей, серед захворілих 2807 (47,2%) дітей. Госпіталізували 279 людей, в т.ч. 212 дітей. Зареєстрували один летальний випадок».

РЕКЛАМА

515553

ЗОРИК
 ЦЕНТР ДИТЯЧОЇ ОФТАЛЬМОЛОГІЇ

ДИТЯЧА ОФТАЛЬМОЛОГІЯ

Телефонуйте, щоб записатися на прийом.
0432 65-51-51 / 097 701-26-00
 м. Вінниця, вул. Зодчих, 7

centr-zoryk.com.ua

САМОЛІКУВАННЯ МОЖЕ БУТИ ШКІДЛИВИМ ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я

516112

інтенсивний курс від ІТ-Академії **ВЕБ ДИЗАЙН**

PSD

067 431-19-21
 реєстрація на сайті ita.in.ua

ПРОКУРОР БУВ П'ЯНИЙ ЗА КЕРМОМ, ЧИ ПОЛІЦІЇ ПРИВИДИЛОСЯ?

Яким буде рішення? ■ Міський суд визнав, що заступник прокурора Олександр Смуригін керував автомобілем у стані сп'яніння, коли його затримали на одному з блокпостів міста. І він мав би відповідати за 130-ю статтю. Втім справа одразу зайшла в апеляцію, але рішення немає, бо учасники процесу спочатку довго говорять, а згодом всебічний ігнор — ніхто не приходить на слухання, навіть суддя

АЛЬОНА РЯБОКОНЬ,
RIA, (067)4333535

Суддя апеляційного суду Олександр Панасюк почав розгляд справи 2 січня. Але через тривалі виступи захисника і самого Олександра Смуригіна, які ретельно перераховували всі «косяки» поліції і міського суду, а також причини, за яких ця справа має бути закрыта — оголосили перерву до 9 січня, бо суддя поспішав на інше засідання.

НАГАДАЄМО...

На одному з блокпостів міста 30 жовтня, близько восьмої години ранку, зупинили білий Volvo. У водія помітили ознаки алкоголь-

ного сп'яніння і запропонували пройти перевірку на алкотестері на місці зупинки. Драгер показав 1,19 проміле алкоголю в організмі водія. На нього склали протокол за 130-ю статтю Адміністративного кодексу.

Водій авто — Олександр Смуригін, родом із Чернігова, там працював в органах з 2007 року, а з 2020-го він заступник керівника Вінницької обласної прокуратури.

Торік, 2 грудня, суддя міського суду Ярослав Іванченко визнав винним заступника обласного прокурора Олександра Смуригіна в керуванні транспортним засобом у стані алкогольного сп'яніння. Суд призначив покарання у вигляді позбавлення права керування транспортними засобами на один рік і штраф у 17 тисяч гривень.

Майже одразу заступник прокурора подав на апеляцію з переліком причин: безпідставна зупинка авто, некоректна робота драгера, неналежні і недопустимі докази, а тому відсутність складу та події правопорушення. Захист вказував на численні помилки поліції при освідуванні, складанні протоколу, оформленні документів...

НЕ ТАК СТАЛОСЯ, ЯК ГАДАЛОСЯ

Апеляційний суд мав продовжити слухати цю справу 9 січня.

Багато справ за 130-ю розвалюється через неухважність поліцейських при складанні відповідних протоколів

На десяту годину ранку в залі апеляційного суду чекали журналісти, активісти, вільні слухачі. Але ніхто до них не прийшов.

За десять хвилин від зазначеного початку засідання, секретар суду повідомила, що якщо ніхто з учасників процесу не з'явиться, то суд внесе рішення без їх присутності.

Ще за декілька хвилин в зал суду так ніхто і не зайшов, навіть суддя. А журналістам повідомили, що про рішення можна буде дізнатися потім, як тільки його приймуть.

Це перше засідання апеляційного суду, яке відбулося 2 січня 2023. Тоді більше години перераховували косяки поліції і суду. На останнє засідання ніхто не прийшов

Це викликало обурення в одного з присутніх активістів, який вимагав дотримання процедури, а саме присутності судді, щоб той сам оголосив про перенесення слухання, або про прийняте рішення.

Суддю викликали. Олександр Панасюк просто в дверях залу засідань сказав: «Учасники процесу не з'явилися. Відповідно судові засідання не відбулося. Про ухвалені за результатами призначеного розгляду рішення, буде повідомлено учасників процесу. Всім все зрозуміло? До побачення»

«ЛЕЗО ОККАМА»

П'яний прокурор за кермом — справа резонансна. Це провокує пильну увагу суспільства і часом «полювання на відьом». Зокрема гуляє кілька «думок» — суддю купили, тож справу закриють за бабки, поліція спецком набрала купу помилок, щоб дискредитувати себе...

Може чули про принцип простоти, або ж «Лезо Оккама»? Якщо простими словами — то коли є кілька пояснень, припущень, причин, якогось явища чи події — найпростіше буде найбільш правильним. І знову ж таки найбанальніший приклад: коли до лікаря приходить пацієнт з нежиттю, температурою і кашлем — найімовірніше в нього ГРВІ, ніж важке аутоімунне захворювання.

У даному випадку — найпростіше пояснення того, що справа,

найімовірніше, розвалиться в апеляційному суді — неухважність або лінь.

ПОЛІЦІЯ МАЄ БУТИ УВАЖНІШОЮ

За словами адвоката Ярослава Мартинюка, судова влада є незалежною і суд приймає рішення на основі зібраних та досліджених доказів.

— Але вагома частина таких справ розвалюється, бо поліція неправильно складає протоколи, — говорить адвокат і додає, що таких поліцейських потрібно відправляти на переатестацію, якщо взагалі не звільняти. — Якщо поритися в реєстрі судових рішень, можна знайти випадки, коли суди закривають провадження за ст. 130 КУпАП (керування транспортними засобами особами, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння), навіть не розглядаючи по суті складені поліцейськими протоколи.

Чому? Через помилки поліцейських при складанні протоколів, через неповноту надісланих у суд матеріалів, інколи через фальсифікацію обставин правопорушення. Але як каже адвокат Ярослав Мартинюк, часто це буває через банальні неточності в документах. Ці неточності призводять до того, що провадження закриваються, навіть якщо у поліції є реальні підстави скласти протокол за 130-ю.

Ця справа стане ще одним прикладом поліцейської неухважності?

Приклад з єдиного реєстру судових рішень: Поліцейські зупинили водія за підозрою у керуванні авто «з ознаками наркотичного сп'яніння». Отримали висновок лікаря-нарколога, який підтвердив у водія наркотичний стан. Склали протокол за 130-ю, частиною 1. Справа зайшла в Солом'янський районний суд Києва. Дослідивши матеріали, суд зазначив, що диспозиція ч. 1 ст. 130 КУпАП встановлює такий склад адмінпорушення: — керування транспортними засобами особами в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, а також

передача керування транспортним засобом особі, яка перебуває в стані такого сп'яніння чи під впливом таких лікарських препаратів, а так само відмова особи, яка керує транспортним засобом, від проходження відповідно до встановленого порядку огляду на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо вживання лікарських препаратів, що знижують швидкість реакції. Однак у протоколі про адміністративне правопорушення було зазначено, що водій керував транспортним засобом з «ознаками сп'яніння», а не «в стані сп'яніння». Склад правопорушення, що ін-

кримінується громадянину, зазначений у протоколі, не відповідає диспозиції ч. 1 ст. 130 Кодексу України про адміністративні правопорушення та п. 2.9 а ПДР. Суд зазначив, що склад зазначеного в протоколі адміністративного правопорушення не відповідає складу адмінпорушення, передбаченого ч. 1 ст. 130 Кодексу України. Тому водій не може бути притягнутий до відповідальності на підставі зазначеної норми. У грудні 2022 року дане провадження у справі за ст. 130 було закрито у зв'язку з відсутністю складу адміністративного правопорушення.

РЕКЛАМА

515967

МІНІТРАКТОРИ

ВІД 16 ДО 50 К.С.

тел. (068) 872-70-51

БАНЯ НА ДРОВАХ

НА БЕРЕЗІ МАЛЬОВНИЧОГО ОЗЕРА

В наявності віники:

- березові
- дубові
- канадський дуб
- дубово-липові
- березово-липові
- липові
- кропивні
- вербові
- полинові
- з травами:
- звіробою
- м'яти
- полину
- кропиви

ГОТЕЛЬ ПРАЦЮЄ

(099)65-83-530

(099)64-12-870

(067)15-81-289

(066)86-90-588

80 грн
0,5л

мед із заповідного краю

516127

ЗБЕРІГАЮТЬ ЯЛИНКУ У ПАМ'ЯТЬ ПРО ПОЛЕГЛОГО ДЕСАНТНИКА

Пам'ять ■ Дві меморіальні дошки на честь командира відділення розвідки 95-ї бригади Романа Балаби планують встановити 13 січня у Вінниці. Одна — на фасаді ліцею № 33, друга — на стіні будинку на проспекті Юності, 29, де проживав Герой. Зворушлива історія про ялинку, біля якої дитиною святкував Новий рік майбутній десантник

ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
 (067)1079091

Уперше у нинішньому році Марія Іллівна, мати згиблого Романа Балаби, не ставила вдома ялинку. Разом із дочкою Вікторією принесли зелене деревце на кладовище. Прикрасили його біля могили Романа.

ОДНА ЖИВА, ДРУГА ШТУЧНА
 Як розповіла сестра полеглого пані Вікторія, її брат похований на кладовищі у Зарванцях. — Купили ялинку на ринку, деревце заввишки 170 сантиметрів, — каже співрозмовниця. — Коли сказала продавцю, щоб підбрав гарну, бо маю поставити біля могил наших за-

хисників, мені зробили велику знижку в ціні. Поруч із братом у могилах лежать Божок, Грищан, Міхеєв, Баніт. Прикрасили скромно, на верхівці встановили прапорець. Батьки хлопців, які поховані поруч, виготовили дерев'яну тумбу під ялинку, теж почепили прикраси. Тут ми одна родина, об'єднані одним горем і боєм, довічним смутком...

Хочу, щоб люди пам'ятали, що мають завдячувати за кожен прожитий день нашим захисникам, які платять за це велику ціну. Дуже хочеться, щоб ми цінували їхню жертвність, а ще щоб були гідні усіх тих, хто віддав своє життя за наш спокій. Пані Вікторія згадала про ще одну ялинку. — У нас вдома є ялинка, яку

Мама і сестра полеглого десантника Романа Балаби цього року поставили живу ялинку на могилі рідної їм людини. А вдома зберігають у пам'ять про нього штучне деревце, біля якого дитиною Роман відзначав Новорічні свята

батьки купили, коли мені був рік, — згадує жінка. — Зараз мені вже 36. Кожного року ми ставили її вдома. Раділи свята. Не раз хотіли її замінити, купити нову, велику, кращу, пухнасту, але рука не піднімалася викинути стару, шкода було — стільки років вона з нами. Тепер вона стала для мами й

сестри ще дорожча, адже біля цього штучного деревця відзначав новорічні свята і Роман, коли був дитиною. Ріс патріотом. Настільки любив рідну землю, Україну, що словами це не передати. Мати Романа згадує його слова. — Син казав, якщо я йому забороню служити, він від нас просто відмовиться, — розповідає пані Марія. — І це попри те, що він дуже любив і мене, і сестру. Але не уявляв себе без армії, бо готувався захищати країну.

— Треба вижити, бо мама буде дуже плакати, як загину, — ці слова мама почула від побратимів Романа, які приїжджали на похорон. Це він їм так говорив.

ТРИ БУКЕТИ ТЮЛЬПАНІВ
 Про те, яким був Роман, говорять його вчинки. Вікторія згадує епізод на День матері. Було це у 2021 році.

Вона, мама і Роман пішли прогулятися містом. На Європейській площі Роман зупинився і попросив його зачекати. — Через деякий час повернувся з квітами, — розказує Вікторія. — Один букет вручив мамі, другий мені, а один залишив для себе. Сказав, що зараз підійде.

Мама з сестрою дивилися йому услід. Він підійшов до пам'ятного знака Героям Небесної Сотні і загиблим в АТО. — Ми бачили на його обличчі біль і сум, — каже сестра Романа. — Декілька хвилин він стояв незворушно. Мені вдалося зафіксувати цю мить на фото. Хоча я знала, що він дуже не любив фотографуватися. Вважав, що це показуха. Якби побачив, змусив би видалити знімок. На щастя, зберігся у пам'ять про брата. А тепер ми квіти носимо Роману, як він їх тоді приніс полеглим Героям.

Приходьте 13 січня...

Сестра Романа Балаби Вікторія повідомила про відкриття меморіальних дощок. Каже, міськрада надала дозвіл. Одну встановлять на будівлі ліцею № 33, де навчався Роман, другу на житловому будинку на проспекті Юності, 29, там він проживав. Обидві події заплановано на 13 січня. Спершу це відбудеться біля школи, а потім біля житлового

будинку. Сестра і мати Романа запросили побратимів, друзів, знайомих Романа. Орієнтовний час 12–13 година. Як каже пані Вікторія, все залежатиме від графіка відключення електрики. Нагадаємо, командир відділення розвідників 95-ї бригади Романа Балаба врятував життя своїм підлеглим. Під час бою наказав їм відступити, сам тим часом прикривав побратимів до остан-

нього пострілу. Нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (посмертно). Командування 95-ї бригади звернулося до міської влади Вінниці з пропозицією вшанувати пам'ять Героя — назвати його іменем одну з вулиць міста. Рішенням міськради вулицю Громова перейменували, тепер вона носить ім'я Романа Балаби.

«У нас із татом була мрія — піднятися на Говерлу»

ВІКТОР СКРИПНИК, RIA, (067)1079091

Донька полеглого гвардійця намалювала свою мрію — піднятися разом із татом і мамою на Говерлу. Її малюнок визнали одним із кращих на конкурсі «Я у безпеці з МВС». Дівчинку разом із мамою запросили у частину, де служив її батько, військовий Нацгвардії Андрій Токарчук. Про відвідини військової частини дружиною і донькою полеглого військового розповіли на фейсбук-сторінці частини Нацгвардії. — Побувати у частині, де служив мій тато, це була ще одна моя мрія, — по-дорослому говорить 8-річна Варя Токарчук. — Мені хотілося сюди прийти, ще коли тут був тато, але тоді не вдалося. Дитина говорить, що дуже гордиться своїм татом, бо він пішов захищати нас усіх, тому він Герой.

— Мені хотілося намалювати тата і нас із мамою, як ми піднімаємося на найвищу гору України, — розповіла дівчинка. — Тепер про мою татуся знатимуть ще більше людей. Радію з того, що я подала свій малюнок на конкурс, що він сподобався тим, хто їх оцінював. Дівчинка каже, що уявляла тата, коли малювала. Як тато несе її на руках, а мама тримає наш український прапор. На малюнку видно, як сходить велике сонце. — Воно таке велике тому, що це Сонце нашої Перемоги, — каже дівчинка. — Таким буде Сонце над Україною, коли переможемо ворогів. Мама дівчинки розповіла, що Варя з Андрієм дуже схожі. У них одного кольору очі. Вони разом проводили багато часу. — Я впевнена, що ми з Варєю таки побуваємо у Карпатах, — говорить мама. — Поїдемо разом із

нашими друзями і піднімемося на Говерлу. Здійснимо мрію Варі. Зробимо це у пам'ять про Андрія. Жінка з повними очима сліз зізнається, що ніколи не зможе говорити про Андрія у минулому часі. Живе з надією, що він зараз на війні разом із побратимами захищає країну. Переможуть ворога і він повернеться додому, стане на поріг, а вони з Варєю міцно обійматимуть його, найдорожчу для них людину. — Торік, напередодні Великодня, ми з мамою Андрія напекли пасок, — продовжує спогади дружина Токарчука. — Тішилися з того, що він разом із хлопцями куштуватиме нашу випічку, яку ми готували, якої торкалися наші руки, відчує наше тепло. На жаль, пізніше дізналися, що цього не сталося. Андрій загинув... Під час відвідання військової частини Варя Токарчук отримала

У військовій частині Варя з вівчаркою Бертою. Військові дозволили дівчинці ще коли-небудь відвідати собаку

подарунок і солодощі. Дівчинці з мамою показали, як живуть військові. Варя навіть знайшла контакт із вівчаркою на кличку Берта. На прощання дівчинка

запитала військових, чи можна буде їй ще коли-небудь прийти до них? Бо тепер вона сумуватиме за Бертою. Отримавши позитивну відповідь, Варя усміхнулася.

З ПАВУКАМИ ТА ДІДУХАМИ. ЯК НАШІ ПРІДКИ СВЯТКУВАЛИ СВЯТВЕЧІР

Наше минуле ■ Цьогоріч єпархіям вже дозволили відзначити Різдво 25 грудня, але ще чимало жителів Вінниці продовжували святкувати 7 січня. Історикня розповіла нам про перебіг святкування Різдва на Поділлі у давнину. Які особливі звичаї мали наші предки?

НАТАЛІЯ КОРПАН, RIA,
(097)1448132

Час і люди створюють нові традиції святкування Різдва, однак так важливо зберігати звичаї предків. Ми завітали у Вінницький обласний краєзнавчий музей на експозицію «Подільський Святвечір». Попілкувавшись із завідувачкою відділення давньої історії Іриною Кошевіцькою, дізналися особливості святкування Різдва на Поділлі.

— Цю виставку ми робили до зимових свят, і тут у нас проводиться тематична екскурсія. Цикл зимових свят починається у нас 4 грудня і закінчується на Водохреще, — каже спеціалістка. — Головний акцент — це, звичайно, Святвечір. Різдво у наших предків завжди було одним із головних свят.

Дізнатися ще більше цікавих деталей про Подільський Святвечір ви можете до 12 лютого у Вінницькому обласному краєзнавчому музеї. Реєстрацію на тематичні екскурсії проводять за телефоном: 068 725 49 57 (дзвінки приймаються з 10.00 до 17.00). Вартість: для дітей та студентів — 30 гривень, для дорослих — 50 гривень (включаючи екскурсійне обслуговування).

Зайшовши в академічну залу музею, ви побачите інсталяцію

Подільського Святвечора.

— Одним із головних символів Різдва був дідух — це своєрідна ялинка. Він робився з останнього снопа пшениці. І ставили його на покутті під іконами. Такі дідухи, як зараз виготовляють, вони дуже гарні, з квітами та різними хитросплетіннями. А раніше, як правило, вони були просто звичайним сніпком, — розповідає Ірина Кошевіцька. — Хоч дідух — це наша своєрідна ялинка, але не можна сказати, що наші предки ялинки не ставили. На-

Такі дідухи, як зараз виготовляють з квітами та різними хитросплетіннями. А раніше вони були звичайним сніпком

приклад, ще у 18-19 століттях було поширено у селі ставити ялинку. Однак її прикрашали іграшками із соломі, яблуками, горіхами. Для міщан, звісно, були характерні іграшки, виготовлені зі скла.

Як розповідає експертка, ялінка вперше з'явилася у Європі, традиція прикрашати ялинку масово поширилася в середині 19 століття. Наші міщани також переймали все західноєвропейське, і прикрашали ялинку, як правило, до Різдва. Однак із при-

Працівниця музею Ірина Кошевіцька каже, що для наших предків Різдво було одним з найважливіших днів у році. Господарі дому ретельно готувалися до Святвечора: готували 12 страв, прибирали домівку, обирали свій найкращий одяг

ходом більшовиків, які забороняли церкву, наші предки пов'язали встановлення ялинки до Нового року. Оскільки Новий рік — це не релігійне свято.

— Будемо сподіватися, що надалі це зміниться, — каже вона. — Наші предки майстрували також різдвяні зірки, які символізували Вифлеємську зірку. Несучи цей атрибут, колядники проводили цілі театральні дійства.

Щодо прикрашання домівки до Різдва, то наші предки робили солом'яні «павуки».

— «Павуки» — це своєрідні обереги. Ними прикрашали домівку не лише на Різдво, а й повсякчас, бо вважали, що вони захищають від різного зла, — продовжує Ірина. — Солому використовували не лише для створення «павуків», її також клали під стіл. Туди ж клали горіхи та яблука, і обов'язково якимсь знаряддям праці з металу. Це робили для того, щоб земля у новому році була родючою і обдаровувала господарів своїми щедротами. Солома клалася також і на стіл, а зверху

Дідух — це наша своєрідна ялинка. Його треба робити лише з останнього снопа пшениці

застелялася скатерка.

По кутках столу ставили зубчики часнику, як захист від злих сил. По центру головної страви — кутя. Як правило, кутю перший пробував господар, а далі вже всі інші члени родини.

— Була традиція класти три хліба на стіл. І, звісно, свічка. Господині, крім того, випікали ще різні калачі, — пояснює

жінка. — Шодо 12 страв, то свої відмінності у меню були навіть у кожному селі. Основні страви — це голубці з пшоном, вареники різноманітні з вишнями, грибами, капустою, картоплею. Готували квасолу, буряк, рибу та варили узвар. Коли вечеря була приготована, то родина одягала свій найкращий одяг і сідали за стіл.

РЕКЛАМА

ДІАБЕТИЧНІ ТОВАРИ ТА ЗДОРОВЕ ХАРЧУВАННЯ

95⁰⁰
Сироп без цукру Stevia Малина, 250 г

6700⁰⁰
Трансмітер Bubble Mini

380⁰⁰
Голки інсулінові BD Micro-Fine+ 8 мм 30G 100 шт

Сахарок Shop

330⁰⁰
Обліпихова паста LiQberry, 500 г

72⁰⁰
Пластир еластичний фіксуючий Omnifix Elastic 10 см x 2 м

570⁰⁰
АКЦІЯ! Глюкометр NEWMED NEO + 50 тест-смужок

78200⁰⁰
Інсулінова помпа Medtronic MiniMed™ 720G

186⁰⁰
GREEN LEAF Суміш для випічки "Шоколадний брауні" без цукру, 300г

75⁰⁰
Низьковуглеводні пряники без цукру та борошна VELN «Шоколад», 100 г

285⁰⁰
Тест-смужки NewMed NEO 50 шт

62⁰⁰
Підсолоджувач Green Leaf Солодка Стевія ванільна, 100 г

ЗАМОВЛЯЙТЕ НА:
saharokshop.com
+ 38 066 249 67 87

АНЕКДОТИ

***
 — Дорога, давай обнуємо наші стосунки!
 — Забудемо всі образи і минуле?
 — Забудемо, що знаємо одне одного.

***
 — Отче, я хочу посповідатися.
 — П'єте?
 — Але може спочатку посповідасте мене?

***
 — Мамо, а як це — мати кращу дочку в світі?
 — Не знаю, запитай у бабусі.

***
 — Милий, принеси каву.
 — А по-хорошому попросити не можеш?
 — Милий, принеси каву по-хорошому...

***
 Батько миє посуд... Маленький син питає:
 — Тату, а скільки вже років ти працюєш у мами?

***
 Справжній джентльмен той, який виходить з машини і каже:
 — Кохана, ти ідеально припаркувалася, а цей «Лексус» вже був пом'ятий, і кіт вже був дохлий, та й ялінка тут до біса не потрібна була.

***
 Народна прикмета: Якщо людина відсутня в інтернеті — значить сапає город.

***
 росія — як мій телефон. Постійно недостатньо місця, бо пам'ять заср@на незрозуміло чим.

***
 — Слухай, а де починається росія?
 — Там, де закінчується асфальт.

***
 1993 рік: вимикайте світло, колядники йдуть!
 2023: вимикайте генератор, колядники йдуть!)

***
 — Готові кілька разів на тиждень ходити до церкви?
 — Так.
 — Добре, ви прийняті в СБУ.

***
 Летить шахед на Київ, а назустріч йому український дрон Енгельс. Привіталися, український дрон каже, мовляв, куди поспішати, ніч навколо, давай за Новий рік вип'ємо. Випили. Потім давай за зустріч. Потім за здоров'я. Потім на доріжку. Шахед піднімається і каже: — Ой, щось мені вже недобре. А український дрон бере

його під руку і каже: — Нічого, полетіли, я тебе додому проведу.

***
 — Галю! Знаєш у чому схожість орків і бджіл?
 — Ну?
 — Мертві бджоли не гудуть.

***
 Малята, нумо відгадаємо загадку: Що там у дворі гарчить, Ніби пес кудлатий. Не собака, не шахід, Що це?
 (Малята хором): Ге-не-ра-тор!

***
 Вступив у клуб анонімних алкоголіків. Вже третій день п'ю і навіть не знаю з ким...

***
 — Галю, знову твій поп-корн не посолений!
 — То пінопласт, ти худобо п'яна!

***
 У червні +12, у вересні +12, в січні +12... Ну хоч якась стабільність!

***
 Дієтологи: якщо перед сном хочеться їсти — обдурить шлунок, з'їжте яблучко.
 Шлунок: ок, я розім'явся, неси вареники.

***
 Обожаю, коли українці з наголосом говорять: Шановний! Бо це означає, що зовсім ви не шановний, і зараз буде скандал!))

***
 Чоловік приходить на фірму влаштовуватися на роботу. У нього запитують:
 — Скільки знаєте мов?
 — Три.
 — А які?
 — Українська, англійська, французька.
 — Ну скажіть що-небудь англійською.
 — Guten tag.
 — Це ж німецька!
 — Ну, значить чотири...

***
 — Коханий, чому ти ніколи не називаєш мене лагідними словами?
 — Це якими ж?
 — Ну, там зая... бусічка...
 — Ех, заябусічка ти моя!

***
 — Куме, і давно ти носиш бікіні?
 — З того часу, як дружина знайшла їх в машині і я сказав, що то мої...

***
 У щасливій сім'ї чоловік приймає рішення, а жінка говорить, які.

Як ми перейшли на українську мову? Дуже просто. Легли мы как-то спать 23 февраля, а прокинулись 24 лютого.

Коли немає світла і інтернету ми не засмучуємося 😊

Українські котики!

ГОРОСКОП

ОВЕН
 Цей тиждень сприяє цікавим знайомствам, захоплюючим відкриттям і плідному співробітництву. Старші родичі можуть стати джерелом дуже цінних порад. Виявіть активність у робочих питаннях та лояльність до начальства.

ТЕЛЕЦЬ
 Реалізація намічених планів пройде набагато ефективніше, якщо ви використовуєте свої ділові зв'язки. Цього тижня варто зайнятися підвищенням свого інтелектуального рівня.

БЛИЗНЮКИ
 Цього тижня все вам вдаватиметься, бажання легко виконаються, від роботи ви отримаєте справжнє задоволення. Не виключені зміни в житті та оточенні, які підуть вам на користь та дозволять реалізувати давно намічені цілі.

РАК
 Можна буде багато чого встигнути зробити. А, якщо пощастить, є шанс навіть просунути кар'єрними сходами. Будуть успішні проекти, пов'язані з мистецтвом та медициною.

ЛЕВ
 Цього тижня багато доведеться починати спочатку, з чистого аркуша, причому краще розраховувати тільки на свої сили. Робота, побудована за індивідуальним планом, буде успішною та принесе відчутні плоди.

ДІВА
 Цього тижня поспішайте дізнатися про нове, більше читайте і знайомтеся з людьми. Важлива інформація або новина здалеку, вплине на ваше життя. Вважливі спокій і впевненість у собі, це найкращий вихід у ситуації.

ТЕРЕЗИ
 Зірки радять використовувати свою чарівність та дипломатичні здібності. Промахи на роботі залишаться без наслідків. Порадуйте себе новими враженнями, проте захистіться від непотрібних контактів.

СКОРПІОН
 Цього тижня варто діяти рішуче, втілюючи у життя свої плани та задуми. Ви зрозумієте, що можете багато чого змінити і не потрібно пливати за течією. Ви успішно впораетесь з багатьма складними завданнями.

СТРІЛЕЦЬ
 Цей тиждень обіцяє багато роботи. Вам знадобиться терпіння і об'єктивність по відношенню до себе для виправлення дрібних неточностей. У деяких ситуаціях успіху сприяє наступальна тактика, тільки не перестарайтеся.

КОЗЕРІГ
 Будьте мудрішими і розважливішими, якщо ви поступитеся лідируючою роллю колезі по роботі, ви від цього тільки виграєте. Перевіряйте на надійність нових партнерів у роботі та в коханні, але робіть це непомітно та делікатно.

ВОДОЛІЙ
 Сприятливий час зміни в особистому житті, також ви можете знайти нову роботу. Вам знадобиться вся ваша ініціативність та рішучість для впровадження в життя нових передових технологій.

РИБИ
 Складнощі залишаться в минулому, справ стане менше, але сил, найімовірніше, все одно не вистачить. Якщо ви схильні до ризикованих дій, то можете заздалегідь приготуватися до поразки.

ПОГОДА У ВІННИЦІ

	GISMETEO	SINOPTIK	METEO.UA
СЕРЕДА 11.01	-2 -4	-2 -5	+1 -4
ЧЕТВЕР 12.01	-1 -2	-1 -5	-2 -4
П'ЯТНИЦЯ 13.01	+1 -1	+2 -2	-1 -2
СУБОТА 14.01	+1 0	+2 -2	+2 -1
НЕДІЛЯ 15.01	+3 0	+2 -1	+3 +1
ПОНЕДІЛОК 16.01	+5 +1	+3 -1	+5 -1
ВІВТОРОК 17.01	+1 -2	+2 -2	+5 0